

AGRO KIMYO HIMOYA VA O'SIMLIKLAR KARANTINI

ISSN 2181-8150

Ilmiy-amaliy jurnal

№1. 2024

9-bet

**BUXORO VILOYATIDA
G'O'ZA O'RGIMCHAKKANA-
SIGA QARSHI KURASHISHDA
MAKTIN 1,8% EM.K PREPA-
RATING SAMARADORLIGI**

59-bet

**INGICHKA TOLALI G'O'ZA
PARVARISHIDA QO'LLANILGAN
KOMPOST ME'YORLARINING
TUPROQ STRUKTURALI
AGREGAT HOLATIGA TA'SIRI**

74-bet

**YUMSHOQ BUG'DOY NAVLARI
BIRINCHI VA IKKINCHI YIL
OILALARINING FENOLOGIK
KUZATUV NATIJALARI**

TAHRIR HAY’ATI

Ibrohim ERGASHEV

(Hay’at raisi)

Shuxrat ABDUALIMOV

Salomat ABDURAMANOVA

Zamira ABDUSHUKUROVA

Baxtiyar AKROMOV

Saidmurat ALIMUXAMMEDOV

Shavkat AMANTURDIYEV

Azimjon ANORBOYEV

Aktam AZIZOV

Qalandar BOBOBEKOV

Botir BOLTAYEV

Fozil BOYJIGITOV

Muxtorxon ESHONQULOV

Furqat GAPPOROV

Riskibay GULMURODOV

Odiljon IBRAGIMOV

Rasul JUMAYEV

Yunus KENJAYEV

Xo‘jamurot KIMSANBAYEV

Kamol MAMATOV

Bisenbay MAMBETNAZAROV

Abbosxon MARUPOV

Sherzodxuja MIRZAXODJAEV

Shavkatullo NAFETDINOV

Fazliddin NAMOZOV

Normamat NAMOZOV

Norqobil NURMATOV

Dilshod OBIDJONOV

Astonaqul QO‘CHQOROV

Ubaydulla RAHMONOV

Uchqun RAXIMOV

Asror RAXMATOV

Atxam RUSTAMOV

Munisa SAIDOVA

Navro‘z SATTAROV

Abdumurod SATTOROV

Bahrom SODIQOV

Otabek SULAYMONOV

Yelmurat TORENIYAZOV

Nodirbek TUFLIYEV

Elmurod UMURZOQOV

Albert XAKIMOV

Bahodir XALIKOV

Asomiddin XOLLIYEV

Mirxalil XOLDOROV

Erkin XOLMURADOV

Go‘zal XOLMURODOVA

Sharofiddin XOLTO‘RAYEV

Shamil XO‘JAYEV

Otabek XO‘JAYEV

Abdusalim YUSUPOV

G‘ulom G‘AYBULLAYEV

Xushvaqt SHUKUROV

Jurnal O‘zbekiston Matbuot va axborot agentligida 2017-yil 26-mayda 0560-raqam bilan ro‘yxatga olingan. O‘zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosatining 2017-yil 30-martdagи №239/5-sonli qarori bilan qishloq xo‘jalik fanlari bo‘yicha ilmiy jurnallar ro‘yxatiga kiritilgan.

Ko‘chirib bosilgan maqolalarga “Agro kimyo himoya va o‘simgiliklar karantini” jurnalidan olinganligi ko‘rsatilishi shart.

Ko‘chirmakashlik (plagiat) materiallar uchun muallif javobgar hisoblanadi.

**1-son, 2024-yil,
(yanvar- fevral)**

**Obuna indeksi –
1223**

**Tel: (+998 90) 353-37-77
(+998 90) 946-22-42**

Web sayt: karantin-jurnali.uz

Telegram: karantinjurnali

Facebook: karantinjurnali

e-mail: karantinjurnali@mail.ru

3. Махновский И.К. Вредители древесно-кустарниковой растительности Чирчик-Ангренского горно-лесного массива и борьба с ними //Труды Среднеазиатского н.-иссл. лесного хозяйства. – Вып. В. – Ташкент: Изд. Узб. акад. с/х наук, 1959. – С. 105-111.
4. Мирзоян С.А., Григорян А.Д. Рябиново-яблонная моль и борьба с нею. Ереван: АН АРМ. ССР, 1990. 69 с.
5. Белосельская З.Г. Рябиновая моль Argyresthia conjugella Zell. (Lepidoptera, Hyponomidae) как вредитель плодов яблони и рябины. / Энтомологическое обозрение. Т. 42. Вып. 4, 1964. С. 709-720.
6. Хўжаев Ш.Т. Энтомология, қишлоқ хўжалик экинларини ҳимоя қилиш ва агротоксикология асослари (III-нашр) // – Тошкент: «Navro`z», 2013. 541 б.

УО‘Т: 632.95.02

BUXORO VILOYATIDA G‘O‘ZA O‘RGIMCHAKKANASIGA QARSHI KURASHISHDA MAKТИN 1,8% EM.K PREPARATINING SAMARADORLIGI

To‘xtayev Shonazar Hojiyevich, dotsent,
Xayrulloev Muhiddin Faxriddin o‘g‘li, o‘qituvchi,
Odilov Shaxriyor Erkin o‘g‘li, talaba,
Buxoro davlat universiteti.

Annotatsiya. Respublikamiz fermer xo‘jaliklarida g‘o‘zaning eng xavfli zararkunandasi bo‘lgan oddiy o‘rgimchakkana (Tetranychus urticae Koch.) qarshi zamonaviy, atrof-muhitga kam zaharli, foydali hasharoqlar hamda issiqqonli hayvonlarga salbiy ta’siri kam bo‘lgan va hosildorlikni oshirishda Maktin 1,8 % em.k. preparatining samaradorligi ijobjiy ekanligi tajribalarimizda o‘z aksini topgan.

Kalit so‘zlar: G‘o‘za, o‘rgimchakkana, preparat, tajriba, tuproq, hosildorlik, samaradorlik, Avtomaks, kasallik, zararkunanda, qishloq xo‘jaligi.

Аннотация. Против паутинного клеща обыкновенного (*Tetranychus urticae Koch.*), являющегося наиболее опасным вредителем хлопчатника в хозяйствах нашей республики, современные малотоксичные полезные насекомые и теплокровные животные оказывают незначительное негативное влияние на урожайность Мактин 1,8% к.м. .к. положительная эффективность препарата отражена в наших экспериментах.

Ключевые слова: Хлопок, паутинный клещ, препарат, опыт, почва, урожайность, эффективность, Автомакс, болезнь, вредитель, сельское хозяйство.

Abstract. Modern low-toxic, beneficial insects and low negative impact on warm-blooded animals in relation to the common spider mite (*Tetranychus urticae Koch.*), the most dangerous pest of cotton on the farms of our republic and Maktin 1.8% em.k, in increasing productivity. The positive effectiveness of the drug is reflected in our experiments.

Key words: Cotton, spider mite, drug, experiment, soil, productivity, efficiency, Automax, disease, pest, agriculture.

Kirish. G‘o‘za o‘simgilklari hosildorligini oshirish, kasalliklar va zararkunandalardan saqlash uchun chidamli navlarni tanlab olib ekishda qishloq xo‘jaligi, bozor iqtisodiyotini rivojlantirish kabilar katta ahamiyat kasb etadi.[1,2,5]

G‘o‘za o‘simgilgiga zarar yetkazadigan zararkunandalardan eng xavfli zararkunanda o‘rgimchakkana hisoblanib, uning biologiyasi keng va atroficha o‘rganilgan. Buxoro vohasida ham o‘rgimchakkana g‘o‘zaga deyarli zarar yetkazib, paxta hosilini 25-30% ga kamaytiradi. Bizning olib boradigan tajribamizning asosiy maqsadi o‘rgimchakkananing g‘o‘zaga zarar yetkazish muddatlarini aniqlab, unga qarshi chora-tadbirlarni ishlab chiqarish darajasini keng qo‘llashdir.

O‘rgimchakkana 200 dan ortiq o‘simgilik turini zararlaydi, shundan 173 xil begona o‘tlar va manzarali o‘simgiliklarga, 38 xil daraxt va butalarga to‘g‘ri keladi.

G‘o‘za o‘simgilgi ekiladigan tuman va hududlarda oddiy o‘rgimchakkana (*Tetranychus urticae Koch*) turi keng tarqalgan bo‘lib, bu zararkunanda paxta hosilining 30-40% ini nobud qiladi. F.M.Uspenskiy ma’lumotlari bo‘yicha, o‘rgimchakkana iyun oyida

g‘o‘zaga tushganda himoya chorasi olib borilmasa, 50-60% va avgust oyida tushsa 26% gacha hosildorlikni kamaytiradi [3,4]

O‘rtacha g‘o‘zaning har 100 ta bargida 150 ta o‘rgimchakkana uchrasa, shu muddatda unga qarshi akaritsidlar bilan himoya qilish tavsiya etiladi. O‘rgimchakkanning faol harakatlanishi uchun 25-30°C issiqlik va havoning nisbati namligi esa 45-65% bo‘lishi kerak. O‘rgimchakkanning urg‘ochisi 30 kungacha hayot kechirib, 200 va undan ko‘p tuxum qo‘yadi. O‘rgimchakkana erta bahorda begona o‘tlarda uchraydi. Ular yo‘l atrofidagi begona o‘tlarda va boshqa mavzelarda joylashgan begona o‘tlarga ko‘p uchraydi [6,7,8,9].

Tadqiqot materiallari va uslubi. 2022-2023 yillarda davomida Buxoro viloyati Jondor tumani Xumin MFY “O‘rin-Baxrom-Bunyod” fermer xo‘jaligida qadimdan sug‘oriladigan allyuvial o‘tloqi tuproqlarda o‘tkazilgan tajribalarimiz natijasida shu aniq bo‘ldiki, o‘rgimchakkana g‘o‘za o‘simgilgiga aprelning oxiri, may oyining boshida uchrab, har 100 ta g‘o‘za bargiga 14-15 donadan to‘g‘ri keladi.

G‘o‘za o‘simgilgiga uchraydigan o‘rgimchakkanaga qarshi

1-jadval.

G'o'za ekinidagi o'rgimchakkanaga qarshi kurashishda maktin 1.8% em.k preparatining samaradorligi.
(2022-2023 yillar uchun). Buxoro viloyati Jondor tumani Xumin MFY "O'rIN-Baxrom-Bunyod" fermer xo'jaligi

Tajriba variantlari	Sarflangan preparat me'yori, l/ga	O'rtacha bir dona bargdagi o'rgimchakkananing soni				Kunlar orasidagi samaradorligi, %					
		Ishlovgacha	Ishlovdan keyingi kunlargacha								
		13.07	3	7	14						
1.Nazorat (suv bilan)	0	61.8	65.0	100.5	1.7	-	-	-			
2. Insektosuper 28% sus.k 0.4 l/ga	0.4	42.0	1.5	0.8	21.0	96.5	98.1	50.0			
3.Maktin 1.8% em.k	0.4	38.0	15.0	2.5	0.8	60.6	94.5	97.9			
4.Maktin 1.8% em.k	0.5	75.0	3.0	1.8	0.5	96.0	97.6	99.6			

2-jadval.

G'o'za o'rgimchakkasniga qarshi kurashishda Maktin 1.8% em.k preparatining hosildorlikga ta'siri.
Buxoro viloyati Jondor tumani Xumin MFY "O'rIN-Baxrom-Bunyod" fermer xo'jaligi.

Variantlar	Sarflangan preparatlar me'yori, l/ga	Hosildorlik, s/ga			
		2022		2023	
		Hosildorlik, s/ga	Qo'shimcha hosil, s/ga	Hosildorlik, s/ga	Qo'shimcha hosil, s/ga
1.Nazorat (suv bilan)	-	30.5	-	28.8	-
2.Insektosuper 28% sus.k 0.4 l/ga	0.4	34.8	4.3	32.5	3.7
3.Maktin 1.8% em.k	0.4	35.3	4.8	34.0	5.2
4.Maktin 1.8% em.k	0.5	36.0	5.5	34.5	5.7

kurashishda maktin 1.8% em.k preparatining samaradorligini o'rganish uchun quyidagi variantlarda tajriba qo'yildi.

1. Nazorat (suv bilan).
2. Insektosuper 28% sus.k 0.4 l/ga suspenziya konsentrati taqposlovchi.
3. Maktin 1.8% em.k (0.4 l/ga) li emulsiya konsentrati.
4. Maktin 1.8% em.k (0.5 l/ga) li emulsiya konsentrati.

Tajribada g'o'zaning Buxoro-6 navidan foydalanildi. Dala tajribalari 100 m² maydonda uchta takroriy joylashgan bo'lib, g'o'za ko'chati bir gektarda 90-94 ming dona qalinlikda joylashgan.

2022-2023 yillar 13-14 iyulda ertalab "Avtomaks" ransevov apparati yordamida 600 l/ga me'yorida ishchi suyuqlik g'o'za o'simligiga purkaladi. O'rgimchakkanaga qarshi qo'llanilgan preparatning samaradorligini o'rganish uchun hisob-kitob ishlari olib borildi.

Tahlil va natijalar. O'rgimchakkanaga qarshi kurash choralar qo'llanganda 7 kundan keyin kimyoviy preparatlar o'rgimchakkanalar sonining kamaytirishida o'z ta'sirini ko'rsatib, Jondor tumani Xumin MFY "O'rIN-Baxrom-Bunyod" fermer xo'jaligida 14 kundan keyin ularning miqdori 99.6% gacha kamaydi. Insektosuper 28% sus.k 0.4 l/ga preparati qo'llangan variant ham, o'rgimchakkanani kamaytirishga olib keldi, lekin bu preparat tarkibida oltungugurt bo'lganligi sababli iqlim tuproq sharoitida namlikning kamligi va havo haroratinining yuqori bo'lganligi sababli ta'sir kuchi uzoq muddatga bormadi va hosilni saqlashda o'z ta'sirini yo'qotdi (1-jadval).

O'tkazilgan tajribalar va olingan natijalar shuni ko'rsatdiki, qo'llanilgan yangi Maktin 1.8% em.k preparati g'o'za o'simligiga

uzoq muddatga ta'sir etib, uni o'rgimchakkanadan himoya qilib, nihoyat hosilning oshishiga sabab bo'ldi.

2-jadvalda keltirilgan natijalardan ko'rinish turibdiki, 2 yil davomida olib borilgan tajribalarimiz Buxoro viloyati Jondor tumani Xumin MFY "O'rIN-Baxrom-Bunyod" fermer xo'jaligi sharoitida nazorat variantining har bir bargidagi zararkunanda soni 63.3 va 70.1 dona yilning oxirida paydo bo'ldi, kimyoviy preparatlar ayniqsa Maktin 1.8% em.k qo'llangan variantlarda esa o'rgimchakkana to'liq yo'qoldi. Variantlar bo'yicha hosildorlikni saqlab qolishda Maktin 1.8% em.k preparati 0.4-0.5 l/ga me'yorida qo'llanilganida 4.8 dan 5.7 s/ga qo'shimcha paxta hosili olishga erishildi. Shuningdek, Buxoro viloyatida yetishtiriladigan g'o'za o'simligida o'rgimchakkanaga qarshi kurashishda Maktin 1.8% em.k 0.4-0.5 l/ga me'yorida qo'llash, qadimdan sug'oriladigan allyuvial o'tloq tuproqlarda g'o'za o'simligi o'sishi va rivojlanishiga ijobi ta'sir etib, har bir gektardan 34-36 sentnerdan hosil olishga imkon yaratildi, qo'shimcha hosil bo'lsa 4.8-5.7 s/ga bo'ldi.

Xulosa o'rniда shuni aytish mumkinki, Buxoro viloyatida Jondor tumanida g'o'zaga o'rgimchakkanaga qarshi kurashda Maktin 1.8% em.k 0.4-0.5 l/ga hajmda foydalanish uzoq muddat sug'oriladigan allyuvial o'tloq tuproqlarda samarali bo'ladi. Paxta o'simligi o'sishi va rivojlanishiga ijobi ta'sir ko'rsatib, 34-36 s/ga, qo'shimcha hosil bilan esa 4.8-5.7 s/ga hosil olish mumkin edi.

O'tkazilgan tajribalar va olingan natijalar shuni ko'rsatdiki, g'o'za o'simligiga qo'llanilgan yangi Maktin 1.8% em.k. preparati issiqqonli hayvonlar va foydalı hasharotlarga boshqa dori vositalariga nisbatan ko'proq ta'sir ko'rsatadi va pirovardida hosildorlikning ijobi o'zgarishiga sabab bo'ladi.

ADABIYOTLAR:

1. Alimuhammedov S.N. "Интегрированная. защита урожая и качество продукции". "Хлопководство". Москва 1983., 6-8-стр.
2. Alimuhammedov S.N. Исследования по защите хлопкового поля. "Защита овощей". Москва , 1983. 18-20 стр.

3. Успенский Ф.М. Обыкновенный паутинный клещ в орошаемых районах средней Азии. Наука Узбекистана. Ташкент, 1996. 62 стр.
4. Успенский Ф.М. Какой должна быть система интегрированной защиты. г. Москва , 1975 г. 25-30 стр.
5. Яхонтов В.В. Азия деревня экономика вредители и против борьба меры. Узбекистан, Ташкент. 1962., 197-211 стр.
6. Sh.H.To'xtayev., F.A.Ganieva. "Qishloq xo'jaligining asosiy ekinlarning zararl organizmlari va ularga qarshi kurashning biologik usullari". Uslubiy qo'llanma. BuxDu. Sharq nashriyoti. 2020. 17-bet.
7. Sh.H.To'xtayev va boshqalar. "Sulfur in nature it's impact on spiders. Web of conferens"-2023 y.
8. Sh.H.To'xtayev. "G'o'za o'rgimchakkanasiga qarshi tarkibida "SFM" saqlovchi oltingugurtning yangi qo'llash shaklining samaradorligi". Iqtidorli talabalarning ilmiy maqolalari to'plami. Buxoro-2002.
9. Sh.H.To'xtayev. Sh.E.Odilov va boshqalar. "Oltingugurt va o'rgimchakkana". Xorazm Ma'mun Akademiyasi Axborotnomasi. 2022. 193-195 betlar.

УО‘Т: 632.576.93.72.

YULG‘UN (TÁMARIX) ZARARKUNANDALARI TUR TARKIBI

Bekbergenova Zakhira Omirbekovna, biologiya fanlari nomzodi, dotsent,

Qoraqalpog'iston qishloq xo'jaligi va agrotexnologiyalar instituti,

Abdullahayev Ikrom Iskandarovich, biologiya fanlari doktori, professor,

Xorazm Ma'mun akademiyasi.

Annotatsiya. Maqolada Janubiy Orolbo'y i yulg'un zararkunandalari tur tarkibi bo'yicha ma'lumotlar berilgan. Tadqiqotlarimiz natijasida: 7 turkumga mansub 170 tur: Tripslar (Thysanoptera) turkumi – 2, Tengqanotlilar (Homoptera) turkumi – 52, Yarimqattiqqanotlilar yoki qandalalar (Heteroptera) turkumi – 6, Qattiqqanotlilar yoki qo'ng'izlar (Coleoptera) turkumi – 74, Ikkiganotlilar (Diptera) turkumi – 19, Tangaqanotlilar yoki kapalaklar (Lepidoptera) turkumi – 16, Haqiqiy kanalar (Euacarina) turkumi – 1 tur ro'yxatga olindi.

Kalit so'zlar: yulg'un, zararkunanda, hasharot, qo'ng'izlar, kapalaklar, shiralar, tripslar, chirildoqlar, chigirtkalar, sartonlar, pashshalar, termitlar.

Аннотация. В статье приведены данные по видовому составу насекомых вредителей гребеникового леса Южного Приаралья. В результате наших исследований зарегистрировано 170 видов, относящихся к 7 отрядам: Трипсы (Thysanoptera) - 2, Равнокрылые (Homoptera) - 52, Полужесткокрылые или клопы (Heteroptera) - 6, Жесткокрылые или жуки - 74, Двукрылые (Diptera) - 19, Чешуекрылые или бабочки (Lepidoptera) - 16, Настоящие клещи (Euacarina) - 1 вид.

Ключевые слова: гребенщик, вредители, насекомые, жуки, бабочки, тли, трипсы, сверчки, саранчи, цикады, мухи, термиты.

Annotation. The article provides data on the species composition of insect pests in the tamarix forest of the Southern Aral Sea region. As a result of our research, 170 species were registered, belonging to 7 orders: Thrips (Thysanoptera) - 2, Homoptera - 52, Hemipterans or bugs (Heteroptera) - 6, Coleoptera or beetles - 74, Diptera - 19, Lepidoptera or butterflies (Lepidoptera) - 16, True mites (Euacarina) - 1 species

Keywords. tamarix, pests, insects, beetles, butterflies, aphids, thrips, crickets, locusts, cicadas, flies, termites.

Yulg'un (Támarix) - tamarisklar oilasi (Tamaricaceae), mayda daraxt va butalar turkumi. Vakillari janubiy Evropa, Afrika va Osiyodagi cho'l, yarimcho'l va dashtlarda joylashgan bo'lib, dominant o'simliklardir. O'rta Osiyoning to'qay o'rmonlarida keng tarqalgan bo'lib, bu yerda 15 ga yaqin turi uchraydi.

Ular, asosan, to'qay o'rmonlaridagi daryolar bo'yida, sho'r tuproq va sho'r botqoqlarda, taqirlar chetlarida, ba'zan qumtepalarda o'sadi. Tuproqda tuzga chidamli. Nisbatan sovuqqa chidamli, barcha turlar -17°C gacha bo'lgan haroratga bardosh bera oladi, eng sovuqqa -50°C gacha. Fotofil.

Yulg'un kichik hunarmandchilik va o'ymakorlik uchun material sifatida mos keladi. Yoqilg'i uchun ishlatalidi. Yupqa pojalar baliq ovlash asboblari va boshqa narsalarni to'qish uchun ishlatalidi. Yosh novdalar mollar tomonidan osonlikcha yeyiladi; kuzda ular kuchli laksatif xususiyatga ega.

Janubiy Orolbo'y i mintaqasida Reaumuria fruticosa B.,

Reaumuria oxiana L., Tamarix androssovii L., Tamarix bungei B., Tamarix elongata L., Tamarix florida B., Tamarix hohenackeri B., Tamarix hispida W., Tamarix laxa W., Tamarix leptostachys B., Tamarix litvinovii, Tamarix ramossissima (pentandra) P., Tamarix szowitsiana turlari uchraydi.

Tadqiqotning maqsadi: Qoraqalpog'iston sharoitida yulg'un zararkunandalari tur tarkibi va zararkunandalik xususiyatlarini o'rganishdan iborat.

Tadqiqotning usullari. Tadqiqotlarimiz umumqabul qilingan entomologik usullar asosida olib borildi. Hasharotlarni ushslash jarayonida an'anaviy usul entomologik tutqich to'r va hasharotlar tuzog'idan foydalanildi.

Yulg'un entomofaunasini tur tarkibi, bioekologik xususiyatlari, mavsumiy soni dinamikasini o'rganish ishlari bo'yicha tadqiqotlarimiz 2010-2023 yillari amalga oshirildi.

Tadqiqot natijalari. Tadqiqotlarimiz natijasida:

Tripslar (Thysanoptera) turkumi: Haplothrips tamaricis

MUNDARIJA

М.АЛИМОВ. Ўсимликлар карантини назоратини ташкил этиш ва уни иқтисодий ривожлантиришга таъсир этувчи омиллар 1

ZARARKUNANDALAR VA ULARGA QARSHI KURASH

А.УРАЗБАЕВ, Р.МАТКАРИМОВ, Н.НУРУМОВА. Мавсум мобайнида буғдоизорларда сўрувчи зааркунандалар ва кушандаларнинг ривожланиши	5
И.САИДОВ, О.УСВАЛИЕВ. Четан куси (Argyresthia conjugella Z) биоэкологияси ва ривожланиш фенологияси	7
SH.TO'XTAYEV, M.XAYRULLOYEV, SH.ODILOV. Buxoro viloyatida g‘o‘za o‘rgimchakkanasiga qarshi kurashishda Maktin 1,8% em.k preparatining samaradorligi	9
Z.BEKBERGENOVA, I.ABDULLAYEV. Yulg‘un (tamarix) zararkunandalarini tur tarkibi	11
SH.NAZAROV, M.BOQIYEVA. Yong‘oqning asosiy zararkunandalarining tabiatda mavjud entomofaglari tur tarkibi	18
Ш.НАЗАРОВ, М.БОҚИЕВА. Ёнфок (<i>Juglans regia</i>) дараҳатлари генератив ҳамда вегетатив органларининг зааркунандалари	21
F.BOYJIGITOV, A.NURJOBOV, B.NIYOZQULOV. Limonda uchraydigan sitrus inli kuyaga qarshi preparatlarning biologik samaradorligi	24
J.KALENDEROV, O.ORIPOV, G.ABDRIMOVA. Tut ipak qurti (<i>Bombyx mori</i> L.) ning genetik nazorat qilinadigan toza duragaylarini yaratish	26

O'SIMLIKLARNI HIMoya QILISH

F.XASHIMOV, O.TASHKENBAYEV, SH.YOQUBOV, R.TEMIROV. Narpay tumani sharoitida mineral o‘g‘itlarning pomidor navlari hosildorligiga ta’siri	29
F.ФАЙБУЛЛАЕВ, М.ШАРОФБОЕВА. Замбуруғли касалликларнинг саноатбоп каннабис навларини заарлаш даражаси	30
М.ПИРНАЗАРОВА, Э.УМУРЗАКОВ. Соя экинининг асосий касалликлари	32
Ш.АХМУРЗАЕВ. Соя етиширилаётган майдонлarda зарпечакка қарши агротехник кураш чоралари	34
Ю.ИСОМИДДИНОВА, А.МАМБЕТНАЗАРОВ. Касаллик қўзгатувчи <i>Fusarium verticillioides</i> замбуруғига қарши курашишда фунгицидларнинг таъсери	37
У.ХАМИРАЕВ. Картопшка етиширишда замбуруғ касалликларига қарши ўтмишдош экинларнинг аҳамияти ...	38
A.MAXSUMOV, B.MUHIDDINOV, F.XUDOYBERDIYEV, E.MASHAYEV. MEE seriyali bis-karbamatlarning antigelmintik va antibakterial faolliliklarini o‘rganish	41
Х.РЎЗИМОВА. Қишлоқ хўжалиги ўсимликларнинг чидамлилигини оширишда микробиопрепаратларнинг ўрни	43
У.ХАМИРАЕВ, Қ.САТТАРОВ, З.ЮЛДАШЕВА. Иссиқхонада гуллар етиширишда фитосанитар ҳолатнинг ўрни ва ҳароратнинг аҳамияти	45

O'SIMLIKSHUNOSLIK

Ш.АМАНТУРДИЕВ, Р.СИДИК-ХОДЖАЕВ, А.САБИРОВ, Н.ХУДОЙБЕРДИЕВ. Урожай сена селекционных образцов люцерны	47
H.MARDANOV, K.ZIKIRYOYEVA. Amarant o‘simligini yem-xashak uchun yetishtirishda ekish sxemasi va oziqlantirish usullari	49
F.BOYJIGITOV, J.AGZAMXODJAYEV, B.NORTOJIYEV. Limon ko‘chatlarini turli substratlarda yetishtirish samaradorligi	51
A.RO‘ZMANOV, G.‘UZAQOV. Takroriy ekin sifatida kungaboqar ekinini ekish muddatlarining hosildorlikka ta’siri	52
SH.NAFETDINOV, M.ISTAMOVA. O‘simlikshunoslik fanidan “Pomidor o‘simligi” mavzusini o‘rganishda “klaster” metodidan foydalanish	55

PAXTACHILIK

А.МАРУПОВ, Г.ТУРАМУРАТОВА. Органик пахта етиширишда тупроқни токсинлардан тозалашда сидерациянинг аҳамияти	57
Ж.АБДИНАЗАРОВ, С.БОЛТАЕВ. Ингичка толали фўза парваришида кўлланилган компост меъёrlарининг тупроқ структурали агрегат ҳолатига таъсери	59
Й.ХУРМАТОВ. Фўза ниҳолларининг унуб чиқишига тупроқ ҳароратининг таъсери	61
Ф.АБДИЕВ, Н.МАВЛОНОВА, Г.МАТИЯКУБОВА. Фўза навлари, оилалари ва тизмаси ўсимликлари баргларининг сув ушлаш хусусияти	63